

VRIJE UNIVERSITEIT AMSTERDAM

De Boelelaan 1105
Telefoon (020) 598.5337

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2019/20/864

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak doende op het beroep van mevrouw [naam], appellante, woonachtig te [woonplaats], gericht tegen het besluit van de Examencommissie van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid van de Vrije Universiteit, verweerster, om haar een sanctie op te leggen vanwege fraude.

I. Loop van het geding

Appellante heeft op 25 maart 2019 beroep ingesteld tegen de beslissing van verweerster gedateerd op 20 maart 2019. Het beroepschrift is op 2 april 2019 en daarmee tijdig door het College van Beroep ontvangen. Aan de overige voorwaarden is eveneens voldaan. Het beroep is derhalve ontvankelijk. Het bestreden besluit is door verweerster op 26 april 2019 gewijzigd.

Tegelijk met het indienen van het beroepschrift verzoekt appellante een voorlopige voorziening te treffen. Daarom is gekozen voor een versnelde behandeling van het beroep in een zitting op 30 april 2019.

Op 2 april 2019 is namens het College aan verweerster medegedeeld dat de voorgeschreven procedure vereist dat verweerster in overleg met appellante nagaat of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Verweerster heeft appellante hiertoe tijdig uitgenodigd. Een minnelijke schikking is echter niet tot stand gekomen.

Verweerster heeft op 16 april 2019 een verweerschrift ingediend. Het beroep is behandeld ter zitting van het College op 30 april 2019.

Appellante is in persoon verschenen. Verweerster werd vertegenwoordigd door prof. mr. J. Struiksmā, voorzitter van de Examencommissie. Partijen hebben hun standpunten mondeling toegelicht.

II. Feiten en geschil

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat het College uit van de volgende feiten.

Op 20 maart 2019 besluit verweerster aan appellante het cijfer 0 toe te kennen voor het tentamen Contractenrecht en appellante vanaf dat moment uit te sluiten van het volgen van onderwijs en het afleggen van tentamens tot 1 september 2019.

Op 26 april 2019 wijzigt verweerster het besluit, omdat het deels onbevoegd was genomen. Het is appellante nu toegestaan onderwijs te volgen. Voor het overige blijft het oorspronkelijke besluit in stand.

Op 20 december 2018 wordt het tentamen Contractenrecht afgenomen. Eén van de deelnemers aan het tentamen maakte tijdens het tentamen gebruik van een telefoon. Van dit feit is door de docent/surveillant een proces-verbaal opgemaakt. Het examenreglement merkt het gebruik van een telefoon aan als fraude.

Bij besluit van 20 maart 2019 wordt appellante aangemerkt als de studente die deze fraude heeft gepleegd. Zij ontkent dit ten stelligste. Appellante had zich ingeschreven voor drie tentamens (Goederenrecht, Rechtsbescherming in het Vreemdelingenrecht en Contractenrecht) die zijn afgenomen in week 51. Appellante stelt dat zij geen van deze tentamens heeft gemaakt en zelfs niet op de universiteit aanwezig was. Appellante brengt stukken in, waaruit volgens haar blijkt dat zij op het tijdstip van het tentamen Contractenrecht een afspraak had in een wellnesscentrum in Amsterdam.

Verweerster heeft appellante gehoord, alvorens tot sanctionering te besluiten. Aan appellante wordt meegedeeld dat er een handschriftvergelijking zal worden verricht. Aan de docent/surveillant zal via een foto van appellante tevens worden gevraagd of zij bij het tentamen aanwezig was. De handschriftvergelijking en de foto wijzen beide op aanwezigheid van appellante bij het tentamen Contractenrecht.

Appellante schakelt vervolgens een eigen handschriftdeskundige in. Deze komt niet tot een eenduidige conclusie dat appellante degene is die het tentamen Contractenrecht heeft afgelegd. De conclusie kan appellante niet overleggen, omdat zij de conclusie alleen telefonisch heeft gehoord van de handschriftdeskundige die zich in Irak bevindt. Verder bestrijdt appellante herkenning via een foto. Zij stelt dat gebruik is gemaakt van een oude foto van de Studentenadministratie. Sindsdien heeft zij o.a. neus- en lipcorrecties laten uitvoeren, waardoor haar uiterlijk sterk is veranderd.

III. Standpunten van partijen

Appellante zet uiteen dat zij in de laatste helft van december 2018 voornamelijk thuis verbleef en dat zij de universiteit niet heeft bezocht. Appellante geeft te kennen dat zij op het tijdstip van het tentamen in een wellnesscentrum verbleef voor een behandeling.

Appellante vermoedt dat haar ex-partner achter de vermeende fraude zit. Zij denkt dat haar ex-partner het tentamen onder haar naam heeft gemaakt of dat hij iemand anders het tentamen heeft laten maken. Dat is denkbaar, omdat de collegekaart van appellante eerder door hem gestolen is.

Appellante acht de gevolgen van de sanctie buitenproportioneel. Zij heeft niet eerder een sanctie opgelegd gekregen. Uit de jurisprudentie van het College van Beroep begrijpt appellante dat een verzwarende van de sanctie, zoals in haar geval, alleen wordt opgelegd bij recidive. Daarvan is in haar geval geen sprake. De zwaarte van de sanctie is dan ook onbegrijpelijk. Appellante wil haar studie afronden aan het eind het lopende studiejaar. Door de sanctie wordt dat nu onmogelijk.

Tegen de bewijsstukken van verweerster brengt appellante in dat de foto aan de hand waarvan zij is herkend als deelnemer aan het tentamen Contractenrecht verouderd was. Appellante is sindsdien behandeld aan haar lippen en neus. Zij heeft bovendien nu donker haar. Appellante heeft zowel de oude als de nieuwe pasfoto overgelegd.

Verder verzet appellante zich tegen het rapport van de handschriftkundige die door verweerster is ingeschakeld. Anders dan verweerster stelt, meent appellante dat het rapport niet tot de eenduidige conclusie leidt dat zij degene is die het tentamen Contractenrecht heeft gemaakt. Dat wordt bevestigd door het onderzoek dat een andere handschriftdeskundige op haar verzoek heeft uitgevoerd.

Verweerster wijst erop dat de handschriftdeskundige die appellante heeft ingeschakeld, geen rapport heeft geleverd. Appellante heeft aan verweerster doorgegeven wat zij telefonisch van de geraadpleegde expert, die in het buitenland verblijft, heeft gehoord. Deze concludeert dat de overgelegde handschriften weliswaar vergelijkbaar zijn, maar dat niet kan worden uitgesloten dat deze afkomstig zijn van een ander persoon. De Nederlandse handschriftdeskundige die door verweerster is ingeschakeld, laat weinig ruimte voor twijfel, gezien het grote aantal overeenkomsten in de onderzochte geschriften.

Het is bovendien niet mogelijk de deskundigheid van de handschriftdeskundige die appellante heeft aangezocht, vast te stellen. Het oordeel van deze deskundige is daarom buiten beschouwing gebleven. Verweerster stelt voorts dat appellante bewust heeft geprobeerd zich te onttrekken aan de mogelijkheid van identificatie, toen zij betrapt was op fraude. De feiten tezamen zijn voldoende voor het opleggen van een zware sanctie.

IV. Behandeling ter zitting

Appellante zet uiteen dat zij zich voor drie tentamens in de tweede helft van december 2018 heeft ingeschreven. Zij heeft de inschrijving niet geannuleerd, toen ze van deelname afzag. Dat is volgens haar ook niet de gewoonte. Appellante heeft aan de tentamens niet deelgenomen, omdat ze zich niet goed voelde. Wel meent ze de bacheloropleiding nog dit studiejaar af te kunnen ronden. Ze moet nog 66 EC behalen.

Appellante heeft bewijzen aangeleverd, waaruit blijkt dat zij tijdens het tentamen Contractenrecht in een wellnesscentrum verbleef. Ter zitting laat ze een telefoongesprek met een medewerker van het wellnesscentrum horen dat zij heeft opgenomen. Deze medewerker bevestigt dat appellante in het wellnesscentrum verbleef tijdens het tentamen.

Appellante heeft geen verklaring voor het gedrag tijdens het tentamen: raadplegen van de telefoon, doorkrassen van de naam op het tentamen. Zij was er immers niet. Dat het doorkrassen van de naam een strafverzend element zou zijn, kan appellante niet in de regelingen terugvinden. Appellante zegt desgevraagd dat zij geen aangifte van identiteitsfraude heeft gedaan, wel van diefstal van haar studentenkaart.

Verder voert appellante aan dat zij bij wijze van contra-expertise eveneens een handschriftdeskundige heeft geraadpleegd. Deze bevindt zich in Irak en heeft haar alleen telefonisch van het resultaat op de hoogte gesteld. Ter zitting laat appellante weten nu over een schriftelijke verklaring van de handschriftdeskundige te beschikken. Het College stelt verweerster in de gelegenheid om binnen een week na de zitting te reageren op de verklaring.

Appellante merkt nog op dat de sanctie twee dagen voordat zij met de tentamenweek in maart zou beginnen, is opgelegd. Appellante vat dat op als een bewijs dat haar belangen niet tegen die van de faculteit zijn afgewogen.

Verweerster geeft te kennen dat zich twee voorvallen hebben voorgedaan die aanleiding zijn een zware sanctie op te leggen: appellante raadpleegde haar telefoon tijdens het tentamen en trachtte vervolgens te verhinderen dat haar identiteit kon worden vastgesteld door haar persoonsgegevens op het tentamen door te halen. Doordat de surveillant appellante al enige tijd in de gaten hield, kon de identiteit van appellante echter worden achterhaald.

Verweerster heeft aan de surveillant gevraagd aan de hand van de bij de VU bekende pasfoto te controleren of appellante degene is die de tentamenregels overtrad. De surveillant bevestigt dat het hier inderdaad om appellante gaat.

Het handschrift van degene die van fraude wordt beticht, is door een handschriftdeskundige vergeleken met andere tentamens die door appellante zijn gemaakt. Daaruit blijkt dat de overeenkomsten zo groot zijn dat het niet anders kan zijn dan dat de auteur van de verschillende tentamens dezelfde is.

Voorts vraagt verweerster zich af waarom appellante volhoudt dat zij niet aanwezig was bij het tentamen. Zij heeft immers haar handtekening gezet bij binnenkomst in de tentamenzaal. Hoe kon een ander weten dat appellante niet zou deelnemen aan het tentamen? Degene die zich zou hebben voorgedaan als appellante, moet dan in voldoende mate lijken op appellante, omdat haar identiteit wordt gecontroleerd. Betrokkene zou bovendien haar handschrift moeten nabootsen en ook nog eens moeten beschikken over voldoende kennis van het vak Contractenrecht. Als iemand van plan was appellante te benadelen, dan is het maken van een tentamen voor appellante niet logisch.

Het telefoongesprek met het wellnesscentrum dat appellante heeft laten horen, overtuigt verweerster niet. Dat gesprek kan geënceneerd zijn. Ondertekende verklaringen van de behandelaar in het wellnesscentrum en van de vriendin met wie appellante zou hebben verbleven in het centrum, ontbreken.

Verweerster merkt tot slot op dat bij het besluit wel een afweging van belangen heeft plaatsgevonden. Het besluit is genomen, nadat appellante haar argumenten had aangedragen. De daarvoor gegunde termijn is op verzoek van appellante nog eens uitgesteld. Als appellante zich aan de eerste termijn had gehouden, was de sanctie eerder bekendgemaakt. Verweerster wijst erop dat appellante de tentamens van maart ook niet had kunnen maken als het besluit eerder was genomen. Bij het nemen van het besluit is wel degelijk beoordeeld of de sanctie proportioneel was. Voor de zwaarte van de sanctie is recidive niet het enige criterium.

V. Overwegingen van het College

In artikel 20 tweede lid van de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie is bepaald dat het in bezit hebben van een mobiele telefoon tijdens een tentamen zonder meer als fraude wordt opgevat. Verder is in dit artikel bepaald dat een student die verhindert dat een oordeel wordt gegeven over het kennen en kunnen van die student, schuldig is aan fraude. Als een student zich tijdens een tentamen voordoeft als een ander, wordt daardoor ook verhindert dat de examiner een oordeel kan hebben over het kennen en kunnen van de kandidaat.

Het College van Beroep voor de Examens heeft kennisgenomen van de bewijsstukken die beide partijen hebben ingebracht, alsmede van hun toelichting op het gebeurde.

Beide partijen hebben een handschriftdeskundige gevraagd of het tentamen Contractenrecht door appellante gemaakt is. De verklaring die verweerster heeft ingebracht, is door een erkend deskundige opgesteld. De conclusie is gebaseerd op een gedetailleerd en uitvoerig onderzoek van de voorgelegde teksten. De verklaring die appellante heeft ingebracht, is echter opgesteld door een persoon van wie de deskundigheid niet kan worden vastgesteld. Op geen enkele manier blijkt hoe het onderzoek heeft plaatsgevonden. Bovendien is de conclusie ('the handwriting does not belong to the same person') strijdig met de eerder door appellante mondeling gegeven conclusie van het onderzoek. Het College acht, mede op basis van de verklaring van de handschriftdeskundige die door verweerster is ingeschakeld, overtuigend bewezen dat appellante de auteur is van het onderzochte tentamen Contractenrecht.

Appellante brengt ter zitting een telefoongesprek met het wellnesscentrum in dat zij heeft opgenomen. Het College van Beroep oordeelt dat dit bewijsstuk gemanipuleerd kan zijn en laat derhalve dit bewijs buiten beschouwing.

De app-berichten van het wellnesscentrum en de vriendin van appellante bevatten geen gegevens waaruit kan worden afgeleid dat appellante daadwerkelijk in het wellnesscentrum aanwezig was op het moment van het tentamen of dat er daadwerkelijk contact tussen appellante en het wellnesscentrum of met de vriendin plaatsvond. Het College van Beroep wijst erop dat ook deze app-berichten gemanipuleerd kunnen zijn.

Datzelfde geldt voor de factuur van het wellnesscentrum. Daar valt het verschil in lettertype van het adres en de overige tekst op. De authenticiteit van deze bewijsstukken staat onvoldoende vast. De genoemde bewijsstukken worden om die reden door het College van Beroep terzijde gelaten.

Het College van Beroep begrijpt dat de surveillant appellante heeft herkend van de pasfoto die in de administratie van de instelling is opgeslagen. Hij heeft tijdens het tentamen voldoende gelegenheid gehad om zich het gezicht van appellante in te prenten, te meer daar de surveillant van mening was dat appellante zich verdacht gedroeg. Het College vat dit op als aanvullend bewijs dat appellante tijdens het tentamen aanwezig was, naast de handtekening die appellante bij aanvang van het tentamen op de presentielijst heeft geplaatst.

Het College van Beroep volgt verweerster in de opvatting dat de zwaarte van de sanctie niet alleen wordt bepaald door recidive, maar dat de gepleegde feiten daarvoor mede de grondslag vormen.

Alles afgewogen hebbende oordeelt het College van Beroep dat verweerster in redelijkheid tot haar beslissing heeft kunnen komen.

V. Uitspraak

Het College

- a. wijst het verzoek om een voorlopige voorziening af, en
- b. verklaart het beroep ongegrond.

Aldus gedaan te Amsterdam, op 13 mei 2019, door mr. dr. A.J.G.M. van Montfort, voorzitter, prof. dr. L.H. Hoek, dr. A.J.M. Ligtenberg, mw. drs. T. Mekking, prof. dr. H.A. Verhoef, leden, in aanwezigheid van mr. drs. J.G. Bekker, secretaris.

w.g.

mr. dr. A.J.G.M. van Montfort,
voorzitter

w.g.

mr. drs. J.G. Bekker,
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs, Postbus 16137, 2500 BC Den Haag. De termijn voor het indienen van een beroepschrift is zes weken. Het griffierecht bedraagt € 47,-.